

Informatierubriek Vereniging voor Huishoudwetenschappen*

Politiek en huishouden

Politiek en huishouden was de titel van het themagedeelte van de najaarsvergadering van de V.H.W., gehouden op 23 november 1979 te Utrecht.

Een interessante en veelbelovende titel zullen veel leden bij het lezen van de aankondiging hebben gedacht. Drie vrouwen die, gezien door de bril van hun politieke partij (respektievelijk PSP, D'66 en CDA), een visie geven op de plaats die het huishouden in het politieke denken en doen inneemt en zou moeten innemen.

Na het aanhoren van de drie voordrachten zullen vele huishoudkundigen een licht gevoel van teleurstelling hebben gehad, hetgeen ook wel tot uiting kwam in de discussies. Een veel gehoorde reactie: 'Is dat nu alles? Ik had er iets heel anders van verwacht.' Eén van de geponeerde stellingen (door mw T. Schuitema, sociaal-ekonomisch medewerkster van de Tweede Kamerfractie van de PSP) duidde hier ook al op: 'Politiek bedrijven in de regering en het parlement is aan te merken als (minstens) een full-time werkkring buitenshuis en niet te combineren met het runnen van een huishouding. Daarom heeft men in de landelijke politiek vaak te weinig oog voor het belang van de huishouding'. Alle drie de voordrachten onderstreepden deze stelling nog eens.

Wat het meest opviel was het feit dat er slechts werd ingegaan op een tweetal aspecten van de huishouding, nl.: de *huishoudelijke arbeid* en daarmee de arbeidsverdeling en de emancipatie van de vrouw enerzijds (PSP en D'66) en de *konsumentenproblematiek* anderzijds (CDA).

De woordvoersters van de PSP en D'66 (mw T. Schuitema en mw S. van der Loo-de Steenwinkel, fractievoorzitter van D'66 in de Apeldoornse gemeenteraad) hebben in hun respektievelijke voordrachten de huishouding gelijk gesteld met *huishoudelijke arbeid*. Het terrein van de huishouding werd daarmee gereduceerd tot het probleem van de verdeling van de huishoudelijke arbeid en de emancipatie van de vrouw (en de man, al werd dat niet met name genoemd). De achterliggende gedachtengang was daarbij, grofweg geschetst, de volgende: Veel vrouwen willen iets anders dan al-

leen de huishouding, onder andere omdat het werk is dat geen maatschappelijk aanzien geeft, geen eigen inkomen verschaft, de mogelijkheden tot sociale kontakten en zelfverwerkelijking inperkt. Een 'eerlijker' verdeling tussen huishoudelijke arbeid en arbeid buitenshuis is wenselijk en zou daadwerkelijk door de overheid nagestreefd dienen te worden. Dit zal uiteindelijk bijdragen tot een positieve herwaardering van zowel het één als het ander.

Door beide sprekers werd stilzwijgend aangenomen dat de kwestie van de arbeidsverdeling en de emancipatie van de vrouw het meest klemmende probleem is waar de Nederlandse huishoudens mee worstelen. Dit is mijns inziens een nogal elitair uitgangspunt. Er zijn namelijk grote groepen van huishoudens aan te wijzen voor wie deze problematiek veel minder speelt dan problemen op het terrein van de huisvesting, inkomensbesteding en -verwerving, gezondheid enz.

En daarmee kom ik op de kern van mijn bezwaar tegen de door beide sprekers gevolgde gedachtengang: je kunt datgene wat ik onder huishouding versta, niet *reduceren* tot huishoudelijke arbeid. Als je het hebt over huishouding dan doel je daarmee op het geheel van de dagelijkse verzorging, dat voor een groot deel verantwoordelijk is voor het welzijn aan de basis. En voor de kwaliteit van die dagelijkse verzorging is de huishoudelijke arbeid een belangrijke, maar zeker niet de enige bepalende faktor.

De derde spreker (mw M. H. A. Andela-Baur, lid van de Tweede Kamerfractie van het CDA) bakende haar terrein op een geheel andere wijze af. Het begrip huishouding werd omschreven als *gezins- en konsumptiehuishouding*. Zij stelde: veel zorg en aandacht van de overheid gaat uit naar de gezinshuishouding en er wordt veel gedaan op het terrein van de wetgeving en de voorlichting. Er is geen enkel gezin dat geen behoorlijk verzekerd inkomen heeft! Wat met name nagestreefd dient te worden door de overheid is een betere konsumptenvoorlichting en -vorming, die deels ook op de schooljeugd gericht dient te worden.

Ook mw Andela nam een elitair standpunt in door te stellen dat er geen gezinnen zijn zonder een behoorlijk verzekerd inkomen. In haar voordracht *reduceerde* zij de dagelijkse verzorging tot 'konsumeren', iets wat mijns inziens even ontoelaatbaar is als het gelijk stellen van huishouding aan huishoudelijke arbeid. Verantwoord consumeren

* Deze rubriek staat onder verantwoordelijkheid van het interim-bestuur van de V.H.W.

draagt zeker bij tot de kwaliteit van de dagelijkse verzorging, maar is niet het enige bepalende.

De belangrijkste *konklusie* die je mijns inziens uit deze thema-bijeenkomst kunt trekken is de volgende: geen van de drie sprekers kwam met een duidelijke *samenhangende* visie op huishouden en huishouding en de betekenis van de dagelijkse verzorging voor individu en samenleving. Een visie die nodig is om gestalte te kunnen geven aan een beleid dat oog heeft voor de dagelijkse verzorging zoals die plaats vindt in de Nederlandse huishoudens. Van politici hoeft je niet te verwachten dat ze met een dergelijke visie komen. Er ligt hier heel duidelijk een *taak* voor huishoudkundigen.

Dit is een konklusie die de V.H.W. niet vrijblijvend naast zich neer kan leggen. De Vereniging zal een begin moeten maken met het screenen van het overheidsbeleid en voorstellen en ideeën van politieke partijen en vakbonden op hun consequenties voor de dagelijkse verzorging. Er zal veel gestudeerd en nagedacht moeten worden door zowel het bestuur als de leden. Met de resultaten van dit werk zullen politici en ministeries benaderd moeten worden. Hopelijk zal dit uiteindelijk leiden tot een beter begrip van diegenen die het land besturen voor de problemen die samenhangen met de dagelijkse verzorging en waar alle Nederlandse huishoudens mee gekonfronteerd zijn.

Saskia Spijkers

(advertentie)

Chr. Scholengemeenschap „Prinses Juliana” School voor Middelbaar en Hoger Beroepsonderwijs

Hoensdiepkade 23, 9718 BG Groningen, tel. 050-126730

Het bestuur vraagt per 1 aug. 1980 een

DOCENT

voor:

Wonen

± 13 lesuren, w.o. ekologie van het wonen, primaire bouwkunde, ergonomie en gezinsekonomie

Ook naar onderdelen kan worden gesolliciteerd.

Uitbreiding van lesuren in volgende kursusjaren behoort tot de mogelijkheden.

Van sollicitanten wordt verwacht:

- een prot. chr. levensovertuiging
- de bereidheid om in teamverband te werken
- een 1e graads bevoegdheid met voorkeur voor ir. huishoudkunde

Inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij het afdelingshoofd, dhr. E. Antonides.

Schriftelijke sollicitaties gaarne binnen 10 dagen richten aan de directie, mevrouw K. J. Kóops.